

Startnotitie milieueffectrapportage

**C. de Jong
Buzerseweg 17
6741 LN Lunteren**

**Adviesdienst Bedrijfsontwikkeling
19 maart 2008**

Startnotitie milieueffectrapportage

19 maart 2008

Opdrachtgever:

C. de Jong
Buzerseweg 17
6741 LN Lunteren

Opgesteld door:

Harold Vogels
Adviseur bedrijfsontwikkeling

Rijnvallei Diervoeder BV
Adviesdienst bedrijfsontwikkeling
Postbus 610
6700 AP Wageningen
T: (0317) 499 599
F: (0317) 499 565
M: (0655) 331 109
E : hvogels@rijnvallei.nl
I : www.rijnvallei.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	3
1.1	Projectgegevens	3
1.2	De beoogde activiteit	3
1.3	Achtergrond van de beoogde activiteit	3
1.4	Aanleiding en doel startnotitie	4
1.5	Leeswijzer	4
2	Beleidskaders en procedures	5
2.1	Procedure en Planning	5
2.2	Beleid	5
2.2.1	Achtergrond van MER-plicht	5
2.2.2	Europees beleid	6
2.2.3	Rijksbeleid	7
2.2.4	Provinciaal beleid	13
2.2.5	Gemeentelijk beleid	14
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven	15
3.1	Afweging van alternatieven	15
3.2	Voorkeursalternatief	15
3.3	Meest milieuvriendelijke alternatief	15
3.4	Vergelijking van alternatieven	16
4	Referentiekader	17
4.1	Bestaande milieutoestand	17
4.2	Autonome ontwikkelingen	17
4.3	Eerder genomen besluiten	17
5	Verwachte gevolgen en beoordelingskader	18
5.1	Inleiding	18
5.2	Ammoniak	18
5.3	Geur	18
5.4	Luchtkwaliteit	18
5.5	Bodem en water	18
5.6	Energie	18
5.7	Geluid	18
5.8	Externe veiligheid	19
5.9	Verkeer	19
5.10	Landschap	19
5.11	Natuur	19
	Bijlage 1: Milieuvergunning, dieraantallen en emissies	20
	Bijlage 2: Berekening geurbelasting voorgenomen activiteit	21
	Bijlage 3: Toetsingskader ammoniak en Natura 2000	23
	Bijlage 4: Beleidskaart reconstructiezonering intensieve veehouderij	25
	Bijlage 5: Topografische kaart van omgeving	26
	Bijlage 6: Kaart Ecologische hoofdstructuur	27
	Bijlage 7: Ligging ten opzichte van Natura 2000	28

1 Inleiding

1.1 Projectgegevens

Initiatiefnemer

C. de Jong
Buzerseweg 17
6741 LN Lunteren

Soort activiteit

Het oprichten van een zeugenhouderij bestemd voor het houden van zeugen met bijbehorende biggen. De inrichting is en blijft tevens in werking voor het houden van vleeskalveren.

Bedrijfslocatie

Buzerseweg 17 te Lunteren
Kadastraal bekend gemeente Lunteren, sectie F, nr. 3286

Bevoegde gezag

College van burgemeester en wethouders van gemeente Ede
Postbus 9022
6710 HK Ede

Te nemen besluit

Het verlenen van een revisievergunning ex artikel 8.4 van de Wet Milieubeheer

1.2 De beoogde activiteit

De initiatiefnemer is voornemens om op de locatie Buzerseweg 17 te Lunteren zijn agrarische bedrijf uit te breiden door het bouwen van een nieuwe zeugenstal voor circa 1700 zeugen. Op het bedrijf worden reeds 1122 vleeskalveren gehouden. Deze activiteit blijft onveranderd.

Deze zeugenstal wordt gebouwd in 3 bouwlagen. De gebouwenoppervlakte bedraagt circa 3440 m². De lucht wordt middels een luchtwasser gezuiverd van geur, ammoniak en stof. Het uitgangspunt is dat de nieuwe stal voldoet aan de meest recente eisen ten aanzien van milieu, maar ook aan de meest actuele dierenwelzijneisen.

1.3 Achtergrond van de beoogde activiteit

Om continuïteit te behouden en het bedrijf duurzaam voort te zetten heeft de initiatiefnemer zich georiënteerd op het toekomstperspectief. Daarbij is de keuze gemaakt om het bedrijf verder te ontwikkelen met uitbreiding in de zeugenhouderij. Voldoende schaalgrootte maakt een rendabele bedrijfsvoering mogelijk. Bedrijven van deze omvang zijn in staat om efficiëntie in kostprijs en arbeidsproductiviteit te realiseren. Daarnaast zijn ze in staat hun producten tegen een voldoende marktprijs af te zetten. Een ander belangrijk voordeel is dat je met medewerkers op een dergelijk groot gezinsbedrijf flexibeler wordt. Het rendabel

houden van zeugen vraagt een grote vakkennis, kunde en betrokkenheid. Dat kan de initiatiefnemer met zijn gezin bieden, mede doordat ze op deze locatie woonachtig zijn.

1.4 Aanleiding en doel startnotitie

Voor het realiseren van dit project is een milieuvergunning nodig. Vanwege de omvang van het project wordt in het gewijzigde Besluit Milieueffectrapportage 1994 geregeld dat bij het indienen van een aanvraag voor een milieuvergunning tevens een milieueffectrapport (hierna MER) dient te worden bijgevoegd. Het MER wordt voorafgegaan door deze startnotitie.

In deze startnotitie geeft initiatiefnemer op hoofdlijnen inzicht in de aard, omvang en locatie van de beoogde activiteit. Daarnaast worden de te volgen procedure, het vigerende beleid, de bestaande milieutoestand en de mogelijke milieugevolgen kort beschreven. Voor de beoogde activiteit worden de verschillende alternatieven beschreven welke in het MER vergeleken zullen worden.

De gegevens uit deze startnotitie zijn nodig om richtlijnen te geven voor het op te stellen MER. Deze richtlijnen bepalen in belangrijke mate wat wel en wat niet in het MER wordt uitgezocht. De informatie is bedoeld voor alle betrokkenen zoals bevoegd gezag, omwonenden, maatschappelijke organisaties, de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna te noemen commissie MER) en de voorgeschreven wettelijke adviseurs.

Tijdens de te volgen procedures zijn er diverse inspraakmomenten. De eerste inspraakperiode volgt na publicatie van de startnotitie en duurt 6 weken. Gedurende deze termijn kunnen wensen ten aanzien van de inhoud van het MER kenbaar worden gemaakt aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag stelt binnen 13 weken na publicatie de richtlijnen voor het MER op, waarbij rekening wordt gehouden met de aandachtspunten die uit de inspraak naar voren zijn gebracht.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet en regelgeving toegelicht en vervolgens wordt een overzicht van de door te lopen procedures gegeven. In hoofdstuk 3 worden de voorgenomen activiteiten beschreven en tevens wordt gekeken naar de mogelijke alternatieven. Daarna worden in hoofdstuk 4 de bestaande situatie en eerder genomen besluiten belicht. In hoofdstuk 5 staat een globale beschrijving van de te verwachten gevolgen voor het milieu. De bijlagen bevatten kaartmateriaal, foto's en tabellen.

2 Beleidskaders en procedures

2.1 Procedure en Planning

Conform de eisen in de Wet Milieubeheer is het college van burgemeester en wethouders van gemeente Ede het bevoegde gezag bij het verlenen van een milieuvergunning voor de voorgenomen activiteiten. Conform het bepaalde in de Wet Milieubeheer en daaruit voortvloeiende besluiten wordt daarbij een milieueffectrapport opgesteld. Dit milieueffectrapport wordt betrokken bij het te nemen besluit (milieuvergunning).

Rekening houdend met de termijnen zoals die in de Wet Milieubeheer zijn vastgelegd kan een indicatie worden gegeven van het te doorlopen tijdpad:

Activiteit	Tijdstip	Actie door
Indienen startnotitie MER bij gemeente Ede	Maart 2008	Initiatiefnemer
Bekendmaking	Maart 2008	College B&W Ede
Inspraak voor richtlijnen MER Advies wettelijke adviseurs	April-mei 2008	Een ieder Bestuursorganen conform wettelijk voorschrift College B&W Ede
Advies commissie MER	Juni 2008	Commissie MER
Overleg en vaststellen richtlijnen	Juni-juli 2008	College B&W Ede
Opstellen en indienen MER	September 2008	Initiatiefnemer
Opstellen en indienen milieuvergunning	September 2008	Initiatiefnemer
Beoordelen aanvaardbaarheid MER en openbare kennisgeving	November 2008	College B&W Ede
Beoordelen ontvankelijkheid aanvraag	November 2008	College B&W Ede
Inspraak MER	December 2008	Een ieder
Toetsingsadvies commissie MER	Januari 2009	Commissie MER
Ontwerpbeschikking milieuvergunning	Februari 2009	College B&W Ede
Inspraak ontwerpbeschikking	Maart 2009	Een ieder
Definitieve beschikking milieuvergunning	April 2009	College B&W Ede

2.2 Beleid

2.2.1 Achtergrond van MER-plicht

Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer worden bij algemene maatregel van bestuur activiteiten aangewezen, die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Daarbij worden een of meer besluiten van bestuursorganen ter zake van deze activiteiten aangewezen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport moet worden gemaakt. De hier bedoelde algemene maatregel van bestuur is het Besluit milieueffectrapportage 1994 (hierna: het Besluit).

In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit worden de activiteiten en besluiten genoemd ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapport verplicht is. In categorie 14 wordt

als activiteit genoemd: de oprichting van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens. De MER-plicht geldt alleen in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met meer dan: 85.000 plaatsen voor mesthoenders, 60.000 plaatsen voor hennen, 3.000 plaatsen voor mestvarkens of 900 plaatsen voor zeugen. De MER-plicht geldt voor besluiten waarop afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn.

Een milieuvergunning is een besluit waarop afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is. Initiatiefnemer wil een stal oprichten voor het houden van 1.778 zeugen en 160 opfokzeugen. Aangezien het aantal te houden zeugen hoger is dan 900, moet bij de voorbereiding van de milieuvergunning een MER worden gemaakt.

2.2.2 Europees beleid

IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention en Control) is een Europese richtlijn die op 24 september 1996 door de Raad van de Europese Unie is vastgesteld (PbEG L 257). De richtlijn beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door industriële activiteiten tot stand te brengen en zo een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken. De richtlijn is van toepassing op de categorieën van industriële activiteiten die worden genoemd in de bijlage behorende bij de richtlijn. Varkenshouderijen met meer dan 750 plaatsen voor zeugen vallen onder de werkingssfeer van de richtlijn.

De richtlijn hanteert als uitgangspunt dat emissies naar bodem, water en lucht met inbegrip van maatregelen voor afvalstoffen moeten worden voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk moeten worden beperkt. Voor een veehouderij betekent dit dat het bedrijf zodanig moet worden geëxploiteerd dat alle passende maatregelen tegen verontreinigingen (denk aan ammoniak, stank, geluid en stof) worden getroffen. Hiertoe dienen de beste beschikbare technieken te worden toegepast. Toename van de emissies mag echter nooit resulteren in een 'belangrijke verontreiniging'.

De IPPC-richtlijn is volledig geïmplementeerd in de Nederlandse milieuwetgeving, waaronder de Wet milieubeheer, Wet verontreiniging oppervlaktewateren en Wet ammoniakemissie veehouderijen. Tevens zijn hiervoor beleidsnotities opgesteld, waarvoor ik verwijs naar de volgende paragraaf (rijksbeleid).

Vogelrichtlijn

De Europese Vogelrichtlijn is vastgesteld op 2 april 1979 en heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten in stand te houden. Het betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan. Het gaat niet alleen om de vogels zelf, maar ook om hun eieren, nesten en leefgebieden die voorkomen op het Europees grondgebied van de lidstaten.

Er kan onderscheid worden gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is in Nederland opgenomen in de Flora- en Faunawet. De gebiedsbescherming is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Zie hiervoor de hierna volgende paragraaf.

In Nederland zijn in totaal 79 gebieden aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn (vogelrichtlijngebied). In de nabijheid van de inrichting van initiatiefnemer bevindt zich het vogelrichtlijngebied de Veluwe.

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn is in 1992 vastgesteld en heeft tot doel om bij te dragen tot het waarborgen van de biologische biodiversiteit door het instandhouden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten.

Elke lidstaat moet op zijn grondgebied de gebieden die het belangrijkste zijn voor het behoud van de onder de richtlijn vallende habitats en soorten identificeren en vervolgens aanwijzen als speciale beschermingszone. De gebieden van communautair belang worden aangeduid met Natura 2000. Nederland heeft een lijst met 141 speciale beschermingszones (habitatrichtlijngebieden) aangemeld bij de Europese Commissie. De Europese Commissie heeft deze lijst op 7 december 2004 vastgesteld.

In de nabijheid van de locatie bevinden zich het gebied Veluwe dat is aangemeld als habitatgebied.

Evenals bij de Vogelrichtlijn is de soortenbescherming in Nederland opgenomen in de Flora- en Faunawet en wordt de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wettelijke bescherming geldt echter alleen voor gebieden die zijn aangewezen. Op dit moment heeft Nederland de habitatgebieden "slechts" aangemeld. Vervolgens zijn er reeds enkele aanwijzingsbesluiten als ontwerp gepubliceerd (o.a. Veluwe). Drie andere gebieden zijn definitief aangewezen.

Voor speciale beschermingszones die zijn aangemeld maar nog niet zijn aangewezen gelden de bepalingen van artikel 6, leden 2, 3 en 4 van de Habitatrichtlijn rechtstreeks. Dit houdt in dat bevoegde instanties slechts toestemming mogen geven voor een plan of project, nadat zij zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van dat gebied niet zal aantasten. Hiertoe moet het bevoegd gezag voor plannen of projecten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een speciale beschermingszone, een passende beoordeling maken van de gevolgen voor dat gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

Zolang het habitatgebied Veluwe niet is aangewezen moet bij de voorbereiding van de milieuvergunning een passende beoordeling worden gemaakt. Deze beoordeling is nodig indien op grond van objectieve gegevens niet is uit te sluiten dat er significante gevolgen mogelijk zijn. Bij het oprichten van een veehouderij moet bij mogelijke gevolgen voor habitatgebieden vooral gedacht worden aan vermisting of verzuring door depositie van ammoniak. Ook moet beoordeeld worden of er mogelijk andere negatieve effecten kunnen optreden, bijvoorbeeld verdroging door onttrekking van grondwater, verontreiniging van grond- of oppervlaktewater of verstoring door geluid. In het MER zal op al deze aspecten worden ingegaan.

Ten aanzien van Natura-2000 gebieden wordt bij de volgende paragraaf het onderdeel 'natuurbeschermingswet 1998' en 'flora en faunawet' benoemd. Deze wetgeving impliceert de Europese natuurwetgeving.

2.2.3 Rijksbeleid

Nota Ruimte

De Nota Ruimte geeft het beleidskader voor het te voeren ruimtelijke beleid tot 2020, met een doorkijk naar 2030. Het betreft een zogenaamde 'planologische kernbeslissing', zoals bedoeld in artikel 2a WRO. De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben op respectievelijk 17 mei 2005 en 17 januari 2006 ingestemd met de nieuwe Nota Ruimte. Met de bekendmaking op 27 februari 2006 is de Nota Ruimte formeel in werking getreden.

De Nota Ruimte is een strategische nota op hoofdlijnen, waarin rijksverantwoordelijkheden en die van anderen helder zijn onderscheiden. Decentralisatie staat centraal: vele zaken worden overgelaten aan provinciaal en gemeentelijk bestuur. De gebieden en netwerken die het kabinet van nationaal belang acht, vormen samen de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur. Daar streeft het rijk in het algemeen naar een hogere kwaliteit. Met betrekking tot water, natuur en landschap bestaat de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur uit de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de kust, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en natuurbeschermingsgebieden, de Ecologische Hoofdstructuur en robuuste ecologische verbindingen, werelderfgoedgebieden en nationale landschappen.

Landbouw is de grootste grondgebruiker van Nederland. Deze zit midden in een veranderingsproces. De verwachtingen van de samenleving op gebieden van voedselveiligheid, dierenwelzijn, natuur en milieu ontwikkelen zich snel. Tegelijk heeft de liberalisering van de wereldmarkt ingrijpende gevolgen. Het moet voor agrariërs mogelijk zijn om in te spelen op deze ontwikkelingen. Groei van bedrijven op duurzame locaties moet mogelijk zijn. Situering van duurzame locaties of omgevingen is ter beoordeling van de provincie.

De nota Ruimte is reeds verwerkt in het streekplan van de provincie Gelderland.

Natuurbeschermingswet 1998

De natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998) is opgesteld om te zorgen voor de bescherming van natuur en landschap. Deze wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1967. In de Nbw 1998 staat de gebiedsbescherming centraal. De soortenbescherming is overgenomen door de Flora- en Faunawet. De gewijzigde Nbw 1998 is in 1998 in werking getreden en onderscheidt verschillende typen van beschermde gebieden, namelijk de beschermde natuurmonumenten, de vogel en habitatrichtlijngebieden, de beschermde landschapgezichten en andere gebieden die op grond van internationale verplichtingen zijn aangewezen.

De beschermde landschapgezichten kunnen door GS zijn aangewezen. Ter bescherming van het beschermde landschapgezicht dient de gemeente een bestemmingsplan vast te stellen. Ter uitvoering van de internationale verplichtingen kan de minister gebieden aanwijzen op basis van artikel 27 Nbw 1998. In de directe omgeving van de voorgenomen activiteit is hiervan echter geen sprake. Ook zijn er in de directe omgeving van de beoogde activiteit geen gebieden gelegen die conform de Nbw 1998 zijn aangewezen als beschermd natuurmonument.

De vogel- en habitatrichtlijngebieden worden Natura 2000-gebieden genoemd. Gebieden die formeel zijn aangewezen vallen onder de werking van de Natuurbeschermingswet 1998. Op dit moment zijn in Nederland 79 gebieden aangewezen als vogelrichtlijngebied. Deels zijn deze gebieden tevens habitatrichtlijngebied. Er zijn 162 aangemelde Natura 2000-gebieden die nog (grotendeels) moeten worden aangewezen. Betreffende het gebied Veluwe is een ontwerp-aanwijzingsbesluit genomen door de minister van LNV.

In de omgeving van de beoogde activiteit bevindt zich het gebied de Veluwe dat is aangewezen als Natura-2000 (bijlage). Dit gebied valt op dit moment reeds onder de werking van de Nbw 1998. De Veluwe is tevens aangemeld als habitatrichtlijngebied.

De Natuurbeschermingswet 1998 schrijft voor dat er voor alle Natura 2000-gebieden een beheersplan wordt vastgesteld. Met het opstellen hiervan moet nog worden gestart. Hiermee krijgen beheerders, gebruikers en belanghebbenden meer duidelijkheid over de vraag welke activiteiten in of nabij het gebied toelaatbaar zijn. Projecten of andere handelingen die de kwaliteit van de gebieden kunnen verslechteren of die een verstrend effect hebben op de

soorten mogen niet plaats vinden zonder vergunning. Bevoegd gezag voor vergunningverlening is in principe het college van gedeputeerde staten van de provincie.

De Nbw 1998 kent tevens beschermde natuurmonumenten. Daar waar deze overlap vertonen met de Natura 2000-gebieden, zal de status natuurmonument vervallen. De natuurwetenschappelijke kenmerken en natuurschoon zullen worden overgenomen in de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

Indien een vergunning nodig is conform Nbw 1998 (art. 19d), zal er een passende beoordeling gemaakt moeten worden. Middels bestuurlijke afspraken van het ministerie van LNV, met gemeenten (VNG), provincies (IPO) en veehouders (LTO Nederland) is een toetsingskader vastgelegd. Het kader bepaalt de spelregels die gelden bij aanpassing – meestal uitbreiding - van deze bedrijven. Gemeenten en provincies gebruiken deze regels bij het verlenen van een milieuvergunning of een natuurbeschermingsvergunning. Dit toetsingskader wordt hierna toegelicht.

Toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden

Tot het moment dat de beheersplannen voor Natura-2000 gebieden zijn vastgesteld, geldt voor de ammoniakdepositie het “toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden”. Dit toetsingskader is uitsluitend bedoeld voor toetsing van effecten van ammoniak en niet voor eventuele andere mogelijke negatieve effecten (zoals geluid en licht).

Gelet op de afstand tussen de voorgenomen activiteit en het Natura 2000 gebied “Veluwe” (meer dan 4 kilometer) zijn andere negatieve effecten dan ammoniak niet te verwachten. Het toetsingskader schrijft de toepassing van het ammoniakdepositiemodel ‘Aagro-Stacks’ voor om de depositie te bepalen. Aan de hand daarvan kan worden beoordeeld of een natuurbeschermingsvergunning nodig is, dan wel verleend kan worden.

Middels bestuurlijke afspraken van het ministerie van LNV, met gemeenten (VNG), provincies (IPO) en veehouders (LTO Nederland) is het toetsingskader vastgelegd. Het heeft als doel de bescherming van natuurwaarden en ontwikkelingen van veehouderijen mogelijk te maken. Het toetsingskader is van kracht vanaf mei 2007 tot aan vaststelling van het beheerplan.

In het MER wordt hieraan aandacht.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft tot doel in het wild levende planten en dieren te beschermen met het oog op de instandhouding van soorten. In Nederland komen zo'n 40.000 plant- en diersoorten voor, waarvan er zo'n 1000 onder de werking van de Flora- en Faunawet vallen. Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. In de Flora- en Faunawet zijn verbodsbepalingen opgenomen.

Naast de verbodsbepalingen geldt er bij elk project tevens een zorgplicht. Deze zorg houdt in ieder geval in, dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd, teneinde die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Een ieder dient zo te handelen, of juist handelingen na te laten, dat de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten daarvan geen of zo min mogelijk hinder ondervinden.

Het perceel waarop de beoogde activiteit wordt uitgevoerd is momenteel in gebruik voor weiland. De omliggende gronden worden tevens als weiland gebruikt. Aan één zijde grenst het perceel aan een groenstrook.

Gezien het landbouwkundige gebruik en de ligging die direct aan de bedrijfsperceel grenst is het niet aannemelijk dat beschermde soorten zich permanent op de locatie gevestigd hebben of nog zullen vestigen. Omdat er geen nadelig effect op beschermde soorten wordt verwacht is een ontheffing in het kader van de Flora en Faunawet op voorhand niet nodig.

Wet milieubeheer

Het is verboden om zonder een daartoe verleende milieuvergunning een inrichting op te richten en in werking te hebben. Zoals hiervoor reeds aangegeven is voor het reeds opgerichte bedrijfsgedeelte (kalverhouderij) reeds een milieuvergunning verleend. Een milieuvergunning kan slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. De artikelen 8.8, 8.9 en 8.10 van de Wet milieubeheer geven het toetsingskader van de milieuvergunning. Bij de beslissing op de aanvraag betreft het bevoegd gezag onder andere de bestaande toestand van het milieu, de gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu. Bij een milieuvergunning voor een veehouderij zijn ammoniakemissie en geurhinder belangrijke milieuonderdelen die bij de beslissing op de aanvraag moeten worden beoordeeld. Voor deze beoordeling zijn bijzondere wetten en richtlijnen vastgesteld die hierna worden beschreven.

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (hierna: Wav) is het toetsingskader voor de emissie van ammoniak. Op 8 mei 2002 is deze wet in werking getreden. Deze regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullen leidraad ter bescherming van de kwetsbare gebieden. De emissiegerichte benadering zal gestalte krijgen in het Besluit huisvesting ammoniakemissie veehouderij. Op 1 februari 2006 heeft er een wijziging plaatsgevonden (interimwet stad- en milieubenadering). Op 1 mei 2007 is er een wijziging in werking getreden die omvat onder ander een inperking van de te beschermen natuurgebieden, de mogelijkheid voor interne saldering en een wijziging voor gpbv-installaties. Dat laatste houdt verband met de IPPC omgevingstoets.

Bij de beslissing inzake de milieuvergunning voor het oprichten of veranderen van een veehouderij betreft het bevoegd gezag de gevolgen van de ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierenverblijven uitsluitend op de wijze die is aangegeven in de Wav. Uitsluitend de nadelige gevolgen van de ammoniakdepositie op zogenaamde kwetsbare gebieden wordt beoordeeld.

De Wav heeft kwetsbare gebieden gedefinieerd. Het gaat om gebieden die gevoelig zijn voor verzuring of zogenaamde convenantsgebieden die deel uitmaken van de provinciale EHS. De exacte ligging van een kwetsbaar gebied is dus alleen vast te stellen op basis van de combinatie van de provinciale EHS en van de bij wet vastgestelde voor verzuring gevoelige gebieden. In de bijlagen bij de startnotitie is een kaart van deze gebieden toegevoegd. Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben op 9 mei 2006 de EHS zoals bedoeld in de WAV vastgesteld. In het streekplan Gelderland 2005 is de EHS al vastgesteld. Met dit besluit wordt de EHS uit het Streekplan ook van toepassing in het kader van de WAV.

In onderhavige situatie is er sprake van een nieuwe milieuvergunning. Op grond van artikel 4 lid 1 van de Wav moet een vergunning voor het oprichten van een veehouderij worden geweigerd indien een tot de veehouderij behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een kwetsbaar gebied, dan wel in een zone van 250 meter rond een zodanig gebied. Daarom moet worden beoordeeld of binnen 250 meter van een dierenverblijf een voor verzuring gevoelig gebied is gelegen. Het dichtstbijzijnde gebied als zodanig ligt op meer dan 2500 meter. Zie ook de kaarten in de bijlagen.

Omdat de op te richten varkenshouderij onder de reikwijdte van de Europese IPPC-richtlijn valt, moet tevens worden beoordeeld of er door het oprichten van deze varkenshouderij een belangrijke verontreiniging wordt veroorzaakt. Hiertoe moet de ammoniakdepositie op alle voor verzuring gevoelige gebieden in de omgeving van de inrichting worden beoordeeld.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Voor veehouderijen gaan op grond van artikel 8.44 van de Wet milieubeheer algemene regels gelden met betrekking tot de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen. Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij bekendgemaakt. Het besluit is vervolgens gewijzigd en bekend gemaakt in het staatsblad op 10 januari 2008. Het besluit is nog niet in werking getreden. Hiervoor moet eerst een inwerkingtredingsbesluit worden bekendgemaakt. De kans is groot dat op het moment van beslissen op de aanvraag milieuvergunning voor onderhavig initiatief het Besluit moet worden toegepast.

Op grond van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij mogen, indien in een veehouderij dieren worden gehuisvest van een categorie waarvoor in de bijlage bij het besluit een maximale emissiewaarde is aangegeven, voor die dieren geen huisvestingssystemen mogen worden toegepast met een emissiefactor die hoger is dan de maximale emissiewaarde.

De huisvestingssystemen die in het voorkeursalternatief worden toegepast hebben een elk een emissiefactor die gelijk is of lager dan de maximale emissiewaarde.

Beleidslijn IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij

De "beleidslijn IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij" is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoets die op grond van de IPPC-richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie vanuit veehouderij. Deze verplichting is overgenomen in de onlangs gewijzigde Wet Ammoniak en veehouderij. Met behulp van de beleidslijn kan het bevoegd gezag beslissen of en in welke mate vanwege de lokale milieuomstandigheden strengere emissie-eisen in de milieuvergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die volgen uit de toepassing van 'best beschikbare technieken' (BBT).

Omdat de voorgenomen activiteit onder de werkingssfeer van IPPC valt en een hogere ammoniakemissie zal hebben dan 5000 kg zijn conform deze beleidslijn strengere emissie-eisen van toepassing. In het MER zal de extra emissiereductie die van toepassing is nader worden doorgerekend.

Directe ammoniakschade

Naast indirecte schade door vermesting en verzuring van natuurgebieden, kan ammoniakdepositie op bepaalde gewassen leiden tot directe ammoniakschade.

Uit het rapport Stallucht en Planten uit juli 1981 blijkt dat door het Instituut voor Plantenziektkundig Onderzoek (IPO) onderzoek is gedaan naar de mogelijke schade op planten en bomen als gevolg van de uitstoot van ammoniak uit stallen waarin dieren worden gehouden. Uit dit onderzoek blijkt dat ter voorkoming van dergelijke schade een afstand van minimaal 50 meter tussen de ammoniakbron en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen moet worden aangehouden.

In het MER zal worden beschreven of zich in de directe omgeving van de op te richten varkenshouderij directe ammoniakschade kan voordoen.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren

De Wet verontreiniging oppervlaktewateren (hierna: Wvo) stelt regels ter bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging. Het is verboden zonder vergunning afvalstoffen, verontreinigende stoffen of schadelijke stoffen, in welke vorm ook, te brengen in oppervlaktewateren. Tevens kunnen op grond van deze wet regels worden gesteld met het oog op een doelmatige werking van betrokken zuiveringstechnische installaties. De depositie op oppervlaktewateren van ammoniak afkomstig van een veehouderij is uitgezonderd van de werking van de Wvo (Uitvoeringsbesluit art.1 derde lid Wvo, laatstelijk gewijzigd 27 januari 2000, Stb. 43).

Op grond van de Wvo zijn diverse algemene maatregelen van bestuur vastgesteld, voor een veehouderij in het bijzonder het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij. Dit besluit stelt regels ten aanzien van lozingen in het oppervlaktewater van (niet verontreinigd) water vanaf het erf, alsmede het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen in de nabijheid van oppervlaktewater. Voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC richtlijn vallen geldt het Lozingenbesluit niet. Indien hier lozingen plaatsvinden moet dit geregeld worden middels een Wvo-vergunning.

Als gevolg van de activiteiten van initiatiefnemer vindt geen lozing van afvalwater in het oppervlaktewater plaats. Al het afvalwater wordt opgevangen in de mestkelders onder de stal en wordt afgevoerd als meststof. Aan hemelwater van daken en erfverharding worden geen verontreinigende stoffen toegevoegd. Aangezien er geen lozingen in het oppervlaktewater plaatsvinden, is geen vergunning op grond van de Wvo vereist.

Wet luchtkwaliteit

De eerste kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet Milieubeheer goedgekeurd (stb. 2007, 414). Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Deze wet is op 15 november 2007 (stb. 2007, 4334) in werking getreden en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Gelijktijdig met deze wet zijn ook de uitvoeringsregels bekendgemaakt in de vorm van algemene maatregelen van bestuur en ministeriele regelingen.

Het zijn met name de stoffen PM10 en NO2 die in Nederland zorgen voor overschrijdingen van de grenswaarden. Bij landbouwbedrijven verdient vooral het aspect fijn stof (PM10) aandacht.

De grenswaarde voor de jaargemiddelde PM10 concentratie bedraagt 40 µg/m³. De grenswaarde als 24-uursgemiddelde die 35 keer per jaar mag worden overschreden bedraagt 50 µg/m³. (Staatsblad 414, artikel 5.16a, voorschrift 2.1 en 2.2)

Het begrip 'niet in betekende mate' (NIBM) is opgenomen in een AMvB (Besluit NIBM) en een MR (Regeling NIBM). Een project is NIBM als aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3% (na ingang van het NSL) of 1% (tot ingang van het NSL) van de grenswaarde. Dit begrip maakt ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk in overschrijdingssituaties. Elk project dat NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit kan uitgevoerd worden. Binnen gestelde omvanggrenzen is geen toetsing aan de grenswaarden van de luchtkwaliteit noodzakelijk. Wel blijven de begrippen goede ruimtelijke ordening en blootstelling van kwetsbare groepen van belang.

In het MER wordt getoetst aan deze wetgeving.

Reconstructiewet concentratiegebieden

De Wet van 31 januari 2002, houdende regels inzake de reconstructie van de concentratiegebieden (staatsblad 2002, 15), is bedoeld om een integrale aanpak mogelijk te maken van de verbetering van de kwaliteit van gebieden die in het bijzonder kampen met

problemen op het vlak van inrichting, landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water en milieu. Ter bevordering van een goed ruimtelijke structuur van de concentratiegebieden (als bedoeld in de Wet herstructurering varkenshouderij), vindt in deze gebieden een reconstructie plaats op grond van deze wet. Hiervoor zijn meerdere reconstructieplannen opgesteld, zoals benoemd in de paragraaf bij het provinciale beleid. Ten aanzien van onderdelen van het reconstructieplan die een afwijking inhouden van een vastgesteld streekplan geldt de vaststelling van het reconstructieplan als besluit tot herziening van een zodanig streekplan. Het reconstructieplan kan tevens gelden als voorbereidingsbesluit, als bedoeld in de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Zolang als het bestemmingsplan niet in overeenstemming is gebracht met dit reconstructieplan blijft dit voorbereidingsbesluit gelden.

De inrichting is gelegen in het zogenaamd concentratiegebied Oost. Een reconstructieplan is vastgesteld (zie volgende paragraaf)

Wet Geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het exclusieve beoordelingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De wijze waarop deze geurbelasting wordt bepaald is geregeld in de Regeling geurhinder en veehouderij. In deze regeling zijn geuremissiefactoren opgenomen voor diercategorieën en stalsystemen. De geurbelasting wordt berekend met inachtneming van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning'. De voorgenomen activiteit mag de toegestane geurnorm niet overschrijden. In het MER wordt dit nader uitgewerkt.

Varkensbesluit

Regels ter bescherming van het welzijn van varkens in de varkenshouderij zijn opgenomen in het Varkensbesluit. Voor zeugen in nieuwe stallen (gebouwd na 1 november 1998) gelden eisen ten aanzien van groepshuisvesting en oppervlakte normen. Ook voor biggen en overige varkens gelden regels ten aanzien van het huisvestingssysteem. In het voorliggende plan is rekening gehouden met zowel de huidige eisen als de toekomstige welzijnseisen die een overgangstermijn kennen tot 2013. In het MER wordt aandacht besteed aan de welzijnseisen en de invloed hiervan op de milieueffecten.

Meststoffenwet

De meststoffenwet implementeert de Europese Nitraatrichtlijn en kent een stelsel van gebruiksnormen en een stelsel van dierrechten. Er gelden gebruiksnormen voor de toepassing van dierlijke mest en de totale bemesting. Dat betekent dat het gebruik van dierlijke meststoffen strak is begrensd. Het stelsel van dierrechten regelt dat er in Nederland niet meer varkens komen dan dat er varkensrechten zijn. Hieruit volgt dat de uitbreiding van het bedrijf van initiatiefnemer resulteert in een reductie van evenveel dierplaatsen elders in Nederland. De meststoffenwet is geen toetsingskader voor de milieuvergunning, maar heeft wel invloed op de bedrijfsvoering. Tevens heeft verplaatsing van dierrechten in het algemeen gunstige gevolgen voor de landelijke ammoniakemissie in Nederland.

2.2.4 Provinciaal beleid

Streekplan

Op 29 juni 2005 heeft het college van gedeputeerde staten van Gelderland het streekplan vastgesteld. Dit is het eerste streekplan in Nederland dat is gebaseerd op de Nota Ruimte van het Rijk.

Uitgangspunt voor het ruimtelijk beleid is dat de bedrijfsontwikkeling in de landbouw wordt gefaciliteerd onder voorwaarden van economische en ecologische duurzaamheid en

ruimtelijke kwaliteit. De provincie beschouwt onder andere voedselproductie als de primaire functie van de landbouw. De provincie hanteert het principe van concentratie voor alle intensieve vormen van land- en tuinbouw, zoals de intensieve veehouderij. De mogelijkheden voor intensieve veehouderij worden gestuurd door het reconstructieplan. In dit geval betreft dat het reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost. Dit streekplan is reeds in overeenstemming met het reconstructieplan.

Reconstructieplan

Op 26 januari 2005 hebben Provinciale staten van Gelderland het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost vastgesteld. Daarna hebben de minister van LNV en de Staatssecretaris van VROM het reconstructieplan op maart 2005 goedgekeurd. Op 17 maart is het reconstructieplan, na publicatie in de Staatscourant, definitief van kracht geworden.

Het reconstructieplan geeft een ruimtelijke indeling van het reconstructiegebied in landbouwwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden.

Provinciale milieuverordening

Provinciale Staten hebben op 27 juni 2007 de vijfde tranche van de Provinciale milieuverordening vastgesteld. De meest recente wijziging is op 16 juli 2007 in werking getreden. Gelet op de inhoud van deze verordening zullen er geen bijzondere beperkingen zijn door de aard, omvang of de ligging van het bedrijf.

2.2.5 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan

Het geldende bestemmingsplan geeft aan dat bestemmingen bij het bedrijf zijn geregeld in hoofdstuk 6 van de voorschriften "Agrarisch gebied rondom de Buzerd en de de Valk". Op de plankaart is het bouwperceel als aangegeven 'agrarisch groot'. Het hoofddoel van het gebied is bestemd als 'uitoefening van het agrarisch bedrijf'. Tevens zijn een aantal nevensgeschikte en ondergeschikte doeleinden aangegeven.

Het plan kent tevens voorschriften betreffende bebouwing (grootte bouwperceel, percentage bebouwing en bouwhoogten). De beoogde activiteit is in principe mogelijk, mits er wordt voldaan aan voorwaarden van het reconstructieplan en de omgevingskwaliteiten.

Ontwikkelingsplan buitengebied Ede

Gemeente Ede heeft een beleidsbepalende visie opgesteld. Het betreft een langetermijnvisie voor het buitengebied van Ede, met richtinggevende beleidsuitspraken voor de op te stellen bestemmingsplannen en ander ruimtelijk beleid. Daarnaast zet het plan concrete uitvoeringslijnen uit voor de korte en middellange termijn. Het ontwerpplan zal in 2008 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Afweging van alternatieven

Het bedrijf willen actief blijven in de veehouderij. Daarbij staat het voornemen van bedrijfsuitbreiding centraal. Bij de uitbreiding is gekozen voor het houden van zeugen. Een luchtwasser biedt daarbij mogelijkheden om zowel geur, ammoniak als stof te reduceren. De systemen hebben allen een hogere reductie dan de algemeen geldende norm. Andere stalsystemen dan hier genoemd zijn niet toereikend om de gewenste milieudoelen te halen.

De keuze bestaat momenteel uit de volgende wassers.

Deze systemen met hun ammoniakreductie betreffen als volgt:

- Chemische wasser 70%: 70%
- Chemische wasser 95%: 95%
- Biologische wasser: 70%
- Combiwasser BWL 2006.14: 85%
- Combiwasser BWL 2006.15: 70%
- Combiwasser BWL 2007.01: 85%
- Combiwasser BWL 2007.02: 85%

Met de chemische wassers zijn de milieudoelstellingen van geur niet haalbaar. De geurbelasting is bij deze systemen te hoog. De geurbelasting is afhankelijk van het type luchtwasser in combinatie met de wijze van ventileren en de locatie van het emissiepunt.

De verschillende combiwassers hebben elk verschillende kenmerken. Niet alleen de emissiereductie van geur verschilt, maar ook de wijze van ventileren en daardoor dus ook de geurbelasting.

3.2 Voorkeursalternatief

Initiatiefnemer is voornemens binnen de inrichting 1778 zeugen te gaan houden. Tevens worden de biggen gehouden tot 25 kg en worden er circa 160 opfokzeugen gehouden die zorg dragen voor de aanwas van de fokzeugen. De stallen worden mechanisch geventileerd middels een centraal afzuigsysteem. De lucht wordt middels een biologische luchtwasser gezuiverd van ammoniak, geur en stof. Opgemerkt dient te worden dat de kraamstallen worden uitgevoerd met zowel emissiearme technieken in de stal als ook de biologische luchtwassing als end-of-pipe-systeem. In de bijlagen worden de dieraantallen met stalsystemen en emissies verder toegelicht.

3.3 Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (hierna: MMA) is een gecombineerde luchtwasser. Daarvan zijn sinds het voorjaar van 2007 vier systemen beschikbaar, maar deze worden nog niet algemeen toegepast. De systemen combineren een hoge emissiereductie van ammoniak (70 tot 85%), geur (70 tot 80%), en stof, maar zijn vooralsnog fors duurder. Andere nadelen zijn een hoger energie- en grondstoffenverbruik.

De combiwasser zijn te beschouwen als de nieuwst generatie luchtwassers en zijn nog sterk in ontwikkeling. Ook zullen er nog nieuwe varianten gaan komen. In het MER zal van de vier

genoemde combiwassers een indicatieve vergelijking worden gemaakt, waarna één type nader beschouwd zal worden als MMA.

3.4 Vergelijking van alternatieven

In het MER zal het voorkeursalternatief worden vergeleken met de referentiesituatie, de eerder vergunde situatie en het meest milieuvriendelijke alternatief.

4 Referentiekader

4.1 Bestaande milieutoestand

Het bedrijf is gelegen in een agrarisch productiegebied, waarbij het perceel direct grenzend is aan een landbouwontwikkelingsgebied. Het gebied kenmerkt zich door een enorme versnippering van agrarische bedrijvigheid. Ook de functies landbouw, natuur, wonen, werken en recreëren zijn erg versnipperd en verweven door elkaar.

In de diverse bijlagen is de omgeving in kaart gebracht. Tevens zijn foto's bijgevoegd.

In de omgeving zijn gelegen

- Landbouwontwikkelingsgebied (direct aangrenzend)
- agrarische bedrijven (tegenover en naast liggend)
- woningen van derden (circa 100 meter)
- Buzerse bos (direct aangrenzend)
- Ecologische hoofdstructuur (op meer dan 400 meter)
- A30 (op circa 650 meter)
- Bebouwde kom (op circa 650 meter)
- Natura 2000 gebied (op meer dan 4000 meter)

Van de volgende kenmerken van de bestaande toestand zullen ten behoeve van het MER gegevens moeten worden verzameld en geanalyseerd.

- ammoniakdepositief
- geurbelasting
- fijnstof
- bodem en waterkwaliteit
- verkeer
- landschap
- levende natuur

Op basis van beschikbare gegevens zal inzicht worden gegeven op de reeds bestaande en te verwachten ammoniakdepositie op de voor verzuring gevoelige gebieden en Natura-2000 gebieden. Op basis van beschikbare gegevens zal tevens inzicht worden gegeven in de reeds bestaande en te verwachten geurbelasting van voor geurgevoelige objecten in de omgeving van het bedrijf met de voorgenomen activiteiten.

4.2 Autonome ontwikkelingen

Het buitengebied tussen Lunteren en Barneveld kent veel agrarische bedrijvigheid. Het aantal stoppers zal er komende jaren groot zijn. Andere agrariërs doen aan schaalvergroting. De landbouwfuncties zullen zich meer gaan scheiden van natuur en wonen. Het reconstructieplan is hierin leidend. De blijvende agrariërs zullen meer investeren in milieuvriendelijke stalsystemen, waardoor milieuhinder vermindert.

4.3 Eerder genomen besluiten

Voor het bedrijf is op 29 februari 2000 een nieuwe revisievergunning verleend voor het gehele bedrijf. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van de vigerende milieuvergunning, met daarbij de dieraantallen, de stalsystemen en de emissies

5 Verwachte gevolgen en beoordelingskader

5.1 Inleiding

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu worden het voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijk alternatief op hun milieugevolgen beschouwd.

5.2 Ammoniak

Bij het houden van vee en de opslag van mest zal emissie van ammoniak optreden. In het MER wordt de ammoniakemissie bij de verschillende alternatieven berekend en wordt de ammoniakemissie getoetst aan de wettelijke bepalingen zoals de Wet ammoniak en veehouderij en het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Middels natuurwaardenonderzoek wordt onderzocht waar kwetsbare vegetaties voorkomen. De gevolgen van de ammoniakdepositie op de kwetsbare vegetaties worden beoordeeld waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande en de te verwachten achtergronddepositie en de voor de verschillende gebieden van toepassing zijnde kritische depositiewaarde. Ten aanzien van de Natura 2000 gebieden is reeds een depositieberekening bijgevoegd. De overige gebieden zijn minder kwetsbaar voor ammoniak en worden nader beschouwd.

5.3 Geur

Het houden van dieren en de opslag van mest kunnen geur veroorzaken. Door het toepassen van luchtwassers kan de geuremissie tot een minimum worden beperkt. In het MER zal de geuremissie van de verschillende alternatieven worden berekend.

De geurhinder zal worden getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij en de bijbehorende uitvoeringsregeling voor middels het programma V-stacks vergunning. Hiervan is reeds een indicatieve berekening bijgevoegd in de bijlagen.

5.4 Luchtkwaliteit

In het MER zal een kwalitatieve beschrijving van de stofemissies bij de verschillende alternatieven worden opgenomen. Luchtwassers hebben een gunstige effect op de fijnstofemissie. Op basis van de meest recente gegevens over fijnstofemissies bij varkenshouders zal een kwantitatieve toets aan de 'wet luchtkwaliteit' c.q. de Wet Milieubeheer worden uitgevoerd.

5.5 Bodem en water

Beschreven zal worden op welke wijze verontreinigende stoffen in bodem, grondwater en oppervlaktewater kunnen komen en hoe dit zoveel mogelijk zal worden voorkomen. Hierbij wordt onder ander ingegaan op de opslag en afvoer van dierlijke mest en de opslag van milieugevaarlijke stoffen. Ook het waterverbruik verdient aandacht in het MER.

5.6 Energie

In het MER zal aandacht worden besteed aan het energiegebruik bij de verschillende alternatieven. Het verwachte verbruik en het aspect duurzame energie verdient hierbij aandacht. Tevens wordt gelet op de toepassing van de best beschikbare technieken.

5.7 Geluid

Geluid wordt veroorzaakt door vaste installaties binnen de inrichting (bijvoorbeeld ventilatoren en vijzels) en door geluidsbronnen die met een bepaalde regelmaat terugkomen (bijvoorbeeld het lossen van voer en het verladen van dieren en mest).

Conform het 'Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006' (st.crt. 249, p. 84) worden berekeningen uitgevoerd. De 'handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999' van het ministerie van VROM, versie 2004 is daarvoor de aangewezen onderzoeksmethode. Ook de

circulaire 'Geluidshinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting' (29 februari 1996) wordt toegepast.

In de directe omgeving van de voorgenomen activiteit zijn enkele woningen van derden gelegen. Daarmee zal rekening worden gehouden bij het onderzoek. Tevens zal de afstand tot de A30 en het daarmee gepaard gaande achtergrond geluidsniveau worden betrokken in het akoestische onderzoek

5.8 Externe veiligheid

Uitgangspunt bij het voorkeursalternatief is dat mengvoeders wordt toegepast. Bij toepassing van sommige combiwater, zoals aangegeven bij de alternatieven, worden chemische toevoegmiddelen, zoals zwavelzuur, toegepast. Hiervoor moeten gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en aan- of afgevoerd. In het MER zal worden beschreven of hierbij risico's voor de omgeving optreden.

5.9 Verkeer

In het MER zullen de verkeersintensiteit als gevolg van de voorgenomen activiteit, de meest waarschijnlijke rijroutes en mogelijke alternatieven beschreven worden.

5.10 Landschap

Een kwalitatieve beschrijving van de landschappelijke inpassing zal worden opgenomen in het MER.

5.11 Natuur

De effecten van emissies via bodem, lucht en water op gevoelige objecten als flora en fauna en ecosystemen in natuurterreinen zullen worden nagetrokken. Tevens wordt gekeken naar de effecten van extra bebouwing op aanwezige flora en fauna. Toetsing vindt mede plaats aan de hand van de Flora en Faunawet, de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 en de Europese Habitatrichtlijn. Met behulp van het 'toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden' wordt een beeld gevormd van de effecten op Natura-2000 gebieden.

Bijlage 1: Milieuvergunning, dieraantallen en emissies

huidige milieuvergunning (besluit van 29 februari 2000, kenmerk HW 92-230)								
stal nr	diersoort	stal-systeem	code RAV	aantal dieren	geur emissie factor	totale geur emissie	NH3-emissie per dier	totale NH3-emissie
A	Vleeskalveren	traditioneel	A4.2	537	35,6	19117	2,5	1342,50
B	Vleeskalveren	traditioneel	A4.2	585	35,6	20826	2,5	1462,50
totaal						39943		2805,00

voorgenomen activiteit								
stal nr	diersoort	stal-systeem	code RAV	aantal dieren	geur emissie factor	totale geur emissie	NH3-emissie per dier	totale NH3-emissie
A	Vleeskalveren	traditioneel	A4.2	537	35,6	19117	2,5	1342,50
B	Vleeskalveren	traditioneel	A4.2	585	35,6	20826	2,5	1462,50
C	kraamzeugen	biologische wasser	D1.1.9.2	420	15,3	6426	2,5	1050,00
C	g/d zeugen	biologische wasser	D1.3.6	1358	10,3	13987	1,3	1765,40
C	gesp. Biggen	biologische wasser	D1.2.10	6000	4,3	25800	0,23	1380,00
C	beren	biologische wasser	D2.1	4	12,7	51	1,7	6,80
C	opfokzeugen	biologische wasser	D3.2.8.2	160	12,7	2032	1,1	176,00
totaal						88239		7183,20

Opmerking:

Doordat de plaatsen voor kraamzeugen worden voorzien van zowel mestpannen als een biologische luchtwasser, reduceert de feitelijke ammoniakemissie per dierplaats nog verder. De ammoniakemissie van het stalsysteem met mestpannen is 2,9 kg ammoniak (NH3) per plaats. Vervolgens wordt hiervan nog 70% gereduceerd zodat voor een kraamzeug een emissie resteert van 0,87 kg ammoniak. De totale ammoniakemissie van deze diercategorie bedraagt dan 365,4 kg. Dat is een extra reductie van 684,6 kg ammoniak. De ammoniakemissie van het gehele bedrijf is dan 6498,6 kg ammoniak. Voor de geurbelasting heeft het geen gevolgen.

Bijlage 2: Berekening geurbelasting voorgenomen activiteit

Berekende ruwheid: 0,130 m

Meteo station: Eindhoven

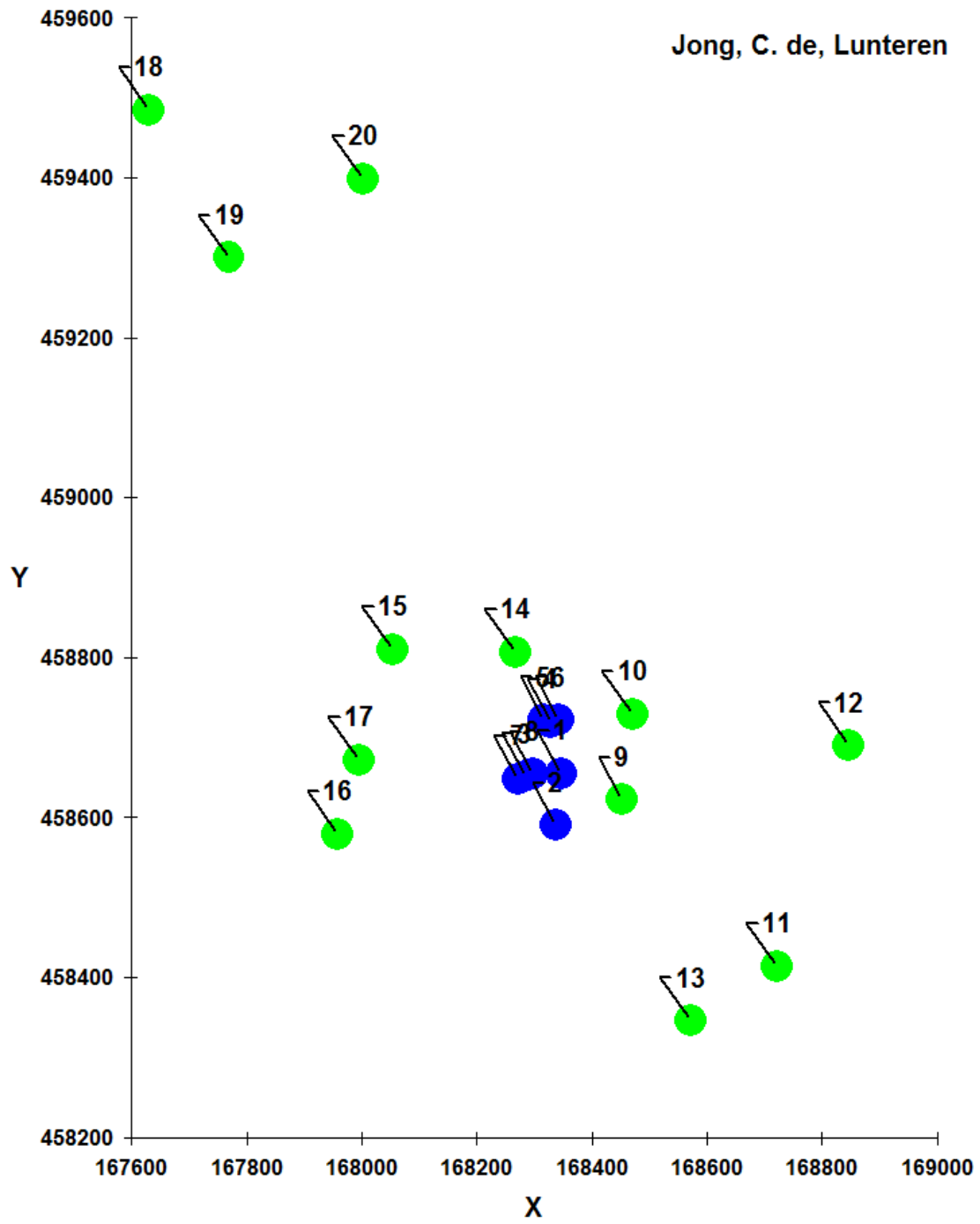
Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal A	168 346	458 655	4,5	3,2	0,5	4,00	19 117
2	stal B	168 337	458 590	4,5	3,2	0,6	4,00	20 826
3	nieuwe stal (achter)	168 284	458 651	11,0	7,4	3,0	6,50	44 300

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
9	buren naast	168 452	458 622	100,00	28,36
10	buren tegenover	168 470	458 729	100,00	21,91
11	nr 5a	168 722	458 414	14,00	4,45
12	nr 8	168 847	458 690	14,00	4,69
13	nr. 11	168 571	458 346	14,00	5,20
14	nr. 19	168 267	458 807	100,00	21,58
15	nr. 23	168 054	458 810	14,00	10,12
16	nr. 42	167 958	458 579	14,00	6,28
17	nr. 42a	167 995	458 672	14,00	6,12
18	bebouwde kom	167 630	459 485	3,00	1,82
19	nieuwbouw lanen west	167 769	459 300	3,00	2,59
20	(neder)woudseweg 5	168 002	459 399	3,00	2,39

De vereiste afstand tot geurgevoelige objecten bij andere veehouderijen is 50 meter. In dit geval is de geurnorm fictief op 100 gezet. Er wordt voldaan aan de norm van 50 meter. Voor een totale beeldvorming is gekozen voor deze extra informatie.

Bijlage 3: Toetsingskader ammoniak en Natura 2000

Middels het ammoniakdepositiemodel 'Aagro-Stacks' is er voor de voorgenomen activiteit een depositieberekening uitgevoerd, waaruit blijkt dat de ammoniakdepositie minder dan 3 mol bedraagt. De kritische depositiewaarde van het natura-2000 gebied 'Veluwe' bedraagt 1071 mol. Hieruit volgt dat depositie minder dan 1% van de kritische depositiewaarde bedraagt.

Zwaartepunt X: 168,300 Y: 458,600
Cluster naam: C. de Jong Lunteren
Berekende ruwheid: 0,23 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uittr. snelheid	Emissie
1	stal A	168 346	458 655	4,5	3,2	0,5	4,00	1 343
2	stal b	168 337	458 590	4,5	3,2	0,5	4,00	1 463
3	Zeugenstal	168 284	458 651	11,0	7,4	3,0	6,50	4 378

Gevoelige locaties:

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	veluwe punt 1	172 437	457 634	2,84
2	veluwe punt 2	171 757	456 455	2,09
3	veluwe punt 3	176 819	464 115	1,14

Details van Emissie Punt: stal A (9)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	A4.2	Vleeskalveren	537	2.5	1342.5

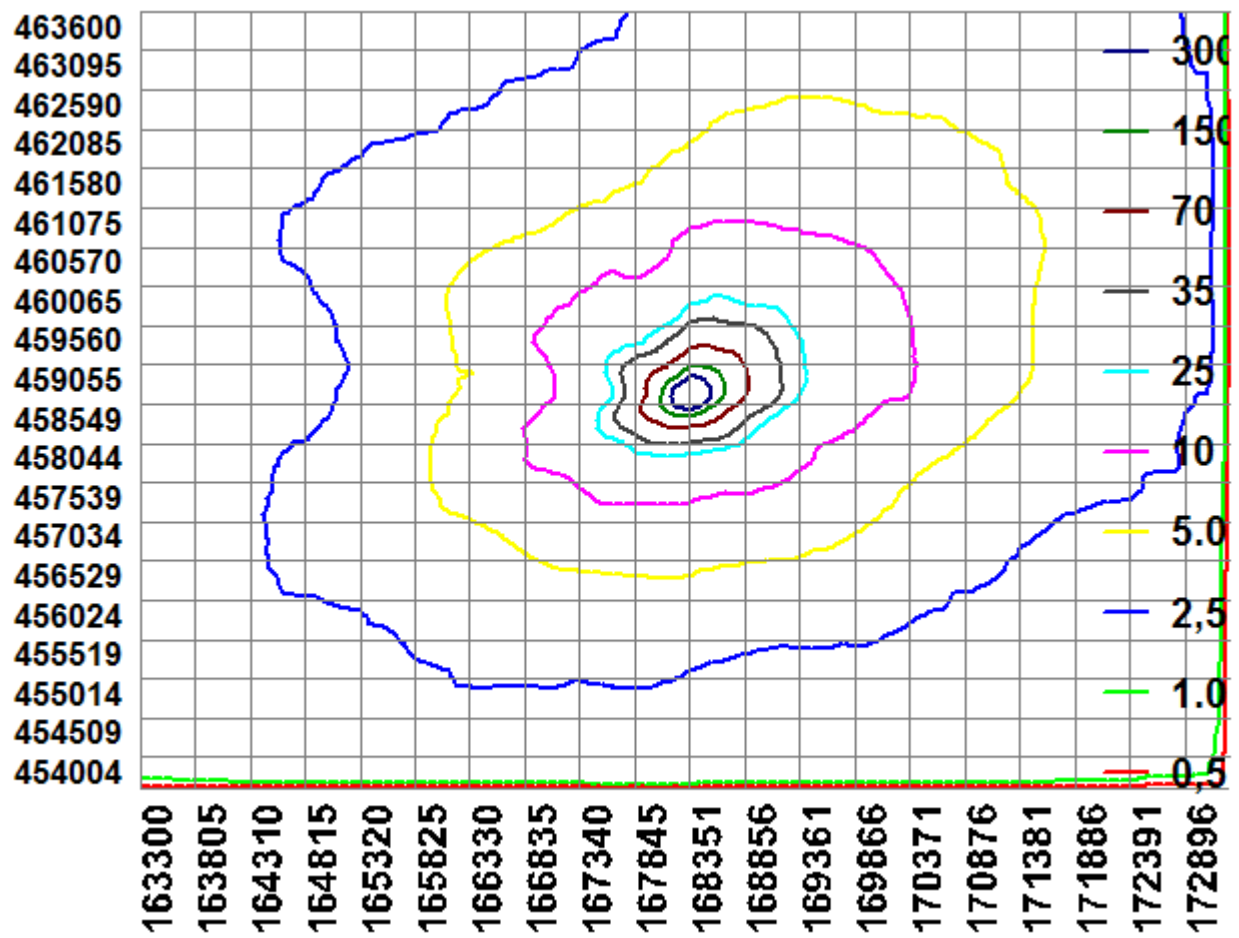
Details van Emissie Punt: stal b (10)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	A4.2	Vleeskalveren	585	2.5	1462.5
2			0	0	0

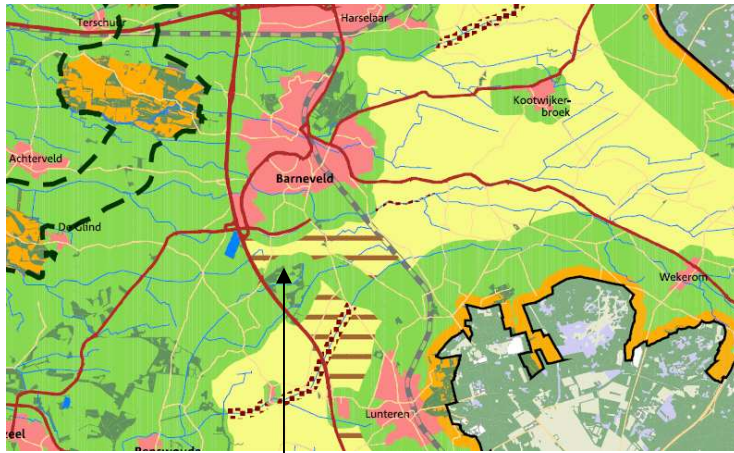
Details van Emissie Punt: Zeugenstal (11)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1		kraamzeugen	420	2.5	1050
2		gespeende biggen	6000	0.23	1380
3		g/d zeugen	1358	1.3	1765.4
4		dekberen	4	1.7	6.8
5		opfokzeugen	160	1.1	176

Bijlage 4: Beleidskaart reconstructiezonering intensieve veehouderij

Beleidskaart Reconstructiezonering Intensieve veehouderij

Doorwerking

- bestaand bos en natuurgebieden, extensiveringsgebied
- extensiveringsgebied
- verwevingsgebied
- landbouwontwikkelingsgebied
- landbouwontwikkelingsgebied; tot 1 januari 2009 zijn
- verplaatsende bedrijven die (mede)gefinancierd worden middels de verplaatsingsregeling intensieve veehouderijbedrijven niet toegelaten
- landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging van intensieve veehouderij

Indicatief (geen doorwerking)

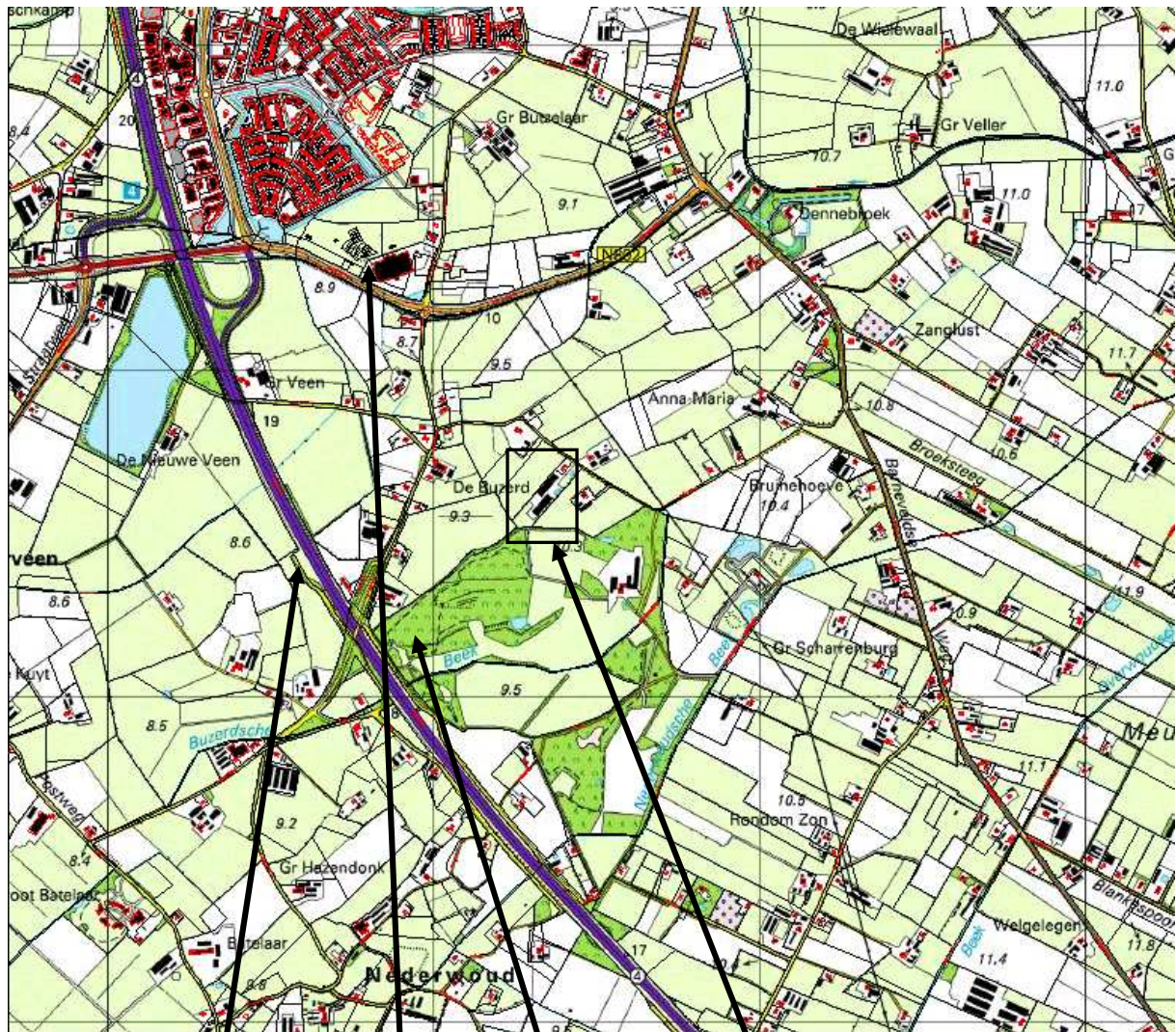
- Natuur**
- zoekgebied robuuste verbinding
- Water**
- waterberging

Ligging van het bedrijf De Jong.

In verwevingsgebied, tussen landbouwontwikkelingsgebied en Buzerse bos

Bijlage 5: Topografische kaart van omgeving

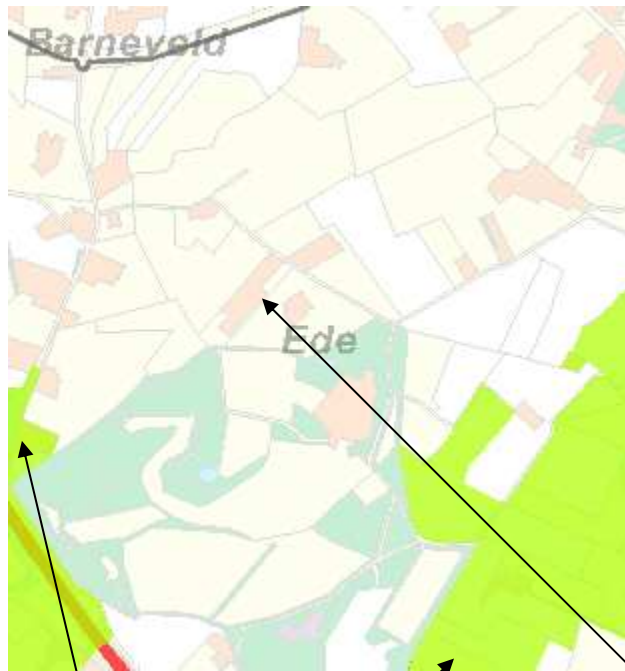
A30

Bedrijf van De Jong

Buzerse Bos

Bebouwde kom van Barneveld

Bijlage 6: Kaart Ecologische hoofdstructuur

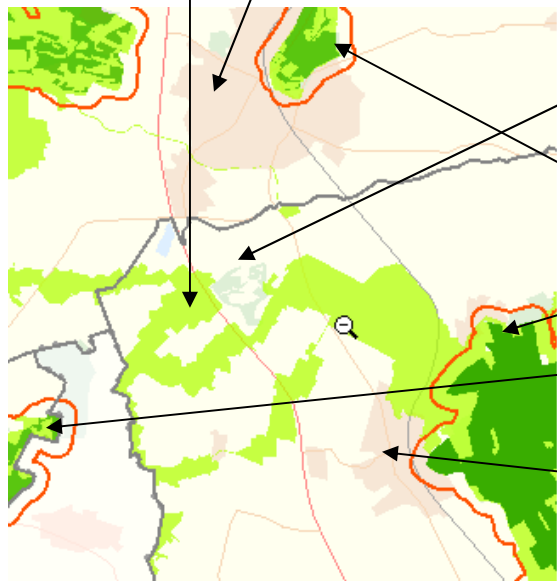
Legenda

- Luchtfotos 2005
- Gemeenten_Gelderland
- Zone Wet Ammoniak en Veehouderij
- Kwetsbare gebieden**
- Voor verzuring gevoelige gebieden binnen EHS
- Voorm.convenantsgebieden binnen EHS
- Ecologische Hoofdstructuur

Ecologische hoofdstructuur, deze ligt op een afstand van meer dan 400 meter van het bedrijf van De Jong.

Bedrijf De Jong

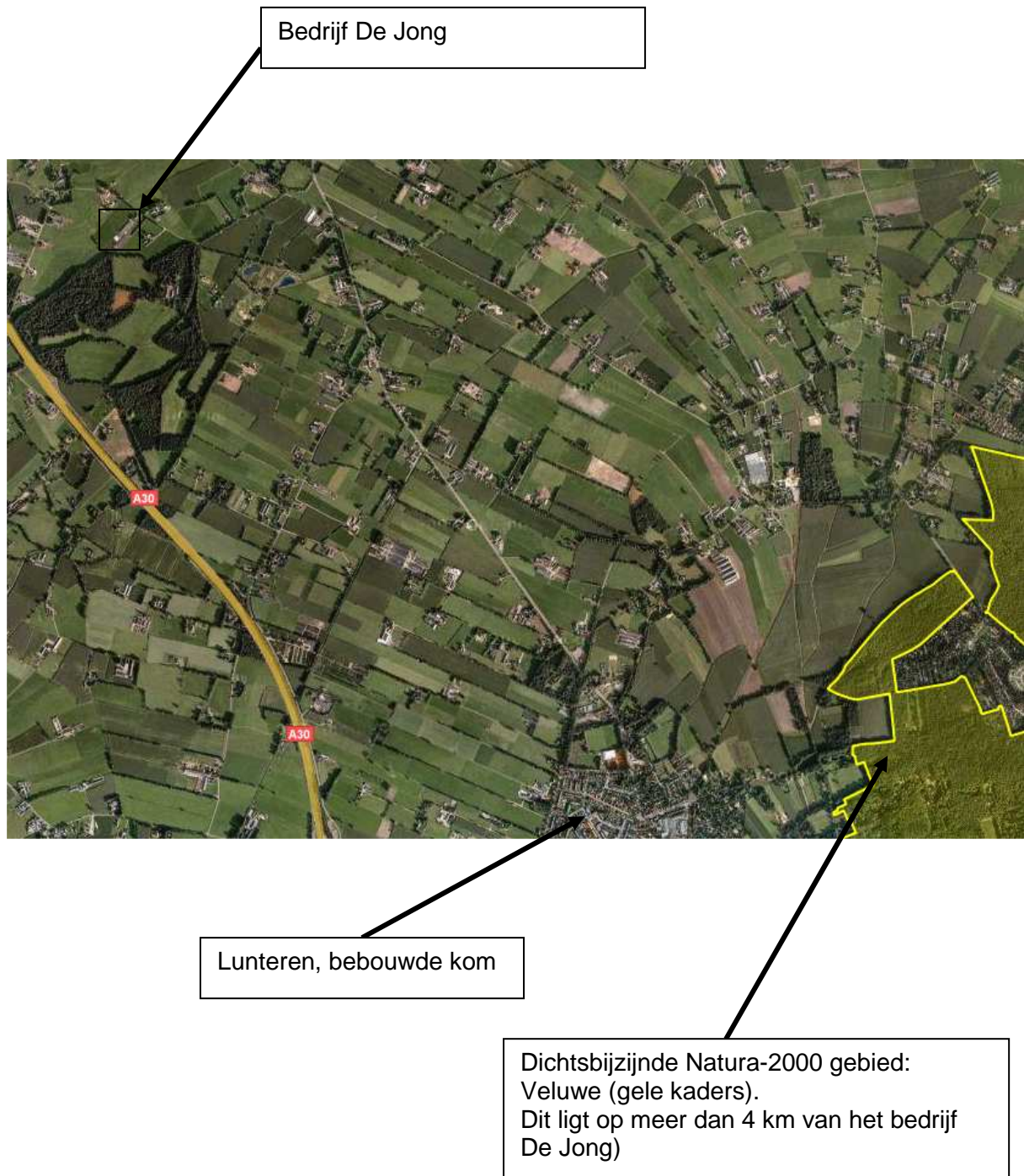
Barneveld

Zone Wet ammoniak en veehouderij (gelegen op meer dan 2500 meter van bedrijf De Jong)

Lunteren

Bijlage 7: Ligging ten opzichte van Natura 2000

Bijlage 8: Foto's van huidige bedrijfssituatie en locatie nieuwe stal

Foto 1: zicht op het bestaande bedrijf van De Jong

Foto 2: locatie nieuwe varkenstal. Op de achtergrond staan de kalverenstallen